

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10445/2024
12.02.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Добриле Страјина и Драгане Миросављевић, чланова већа, у правној ствари предлагача АА из ..., кога заступа Душан Судимац, адвокат из ..., против противника предлагача крајњег корисника „Коридори Србије“ ДОО Београд, кога заступа Драгана Николић Јовановић, адвокат из ..., ради одређења накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 1717/23 од 05.12.2023. године, у седници одржаној 12.02.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 1717/23 од 05.12.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија противника предлагача изјављена против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 1717/23 од 05.12.2023. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Крушевцу Р1 44/22 од 26.01.2023. године, ставом првим изреке, утврђена је накнада за изузето грађевинско земљиште уписано у лист непокретности број .. КО ... и то део кп. .. у површини од 12а 97м² и део кп. .. у површини од 7а 56м² у укупном износу од 1.493.930,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је противник предлагача да ранијем власнику АА из ... на име накнаде за предметне парцеле ближе описане у ставу првом изреке исплати укупан износ од 1.493.930,00 динара у року од 15 дана од пријема писменог отправка решења. Ставом трећим изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачу на име накнаде трошкова ванпарничног поступка исплати износ од 173.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка решења.

Решењем Вишег суда у Крушевцу Гж 1717/23 од 05.12.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе предлагача и противника предлагача и потврђено решење Основног суда у Крушевцу Р1 44/22 од 26.01.2023. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажног другостепеног решења противник предлагача је благовремено изјавио ревизију на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права.

Ценећи испуњеност услова за одлучивање о ревизији противника предлагача као изузетно дозвољеној, Врховни суд је утврдио да нису испуњени законски услови из члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

Предмет правне заштите у овом случају је утврђивање новчане накнаде за експроприсано земљиште, а које земљиште је решењем Одељења за комуналностамбене и имовинскоправне послове Градске управе града Крушевца број 465-240/19 од 24.05.2019. године експроприсано уз накнаду ради изградње дела аутопута Е761 Појате Прељина, деоница Појате Крушевац (Кошеви) у корист Републике Србије – кајњег корисника „Коридори Србије“ ДОО Београд. Експроприсане су део кат. парц. .. површине 12 ари 97м² и део кп. .. у површини од 7а 56м² поседовни лист .. КО ..., а чији је власник био предлагач. Утврђено је да су предметне парцеле по основу Уредбе о утврђивању просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е761 деоница Појате Прељина постало грађевинско земљиште и то пре него што је извршена експропријација па су нижестепени судови досуђујући предлагачу накнаду за експроприсано грађевинско земљиште определили према утврђеном налазу вештака грађевинске струке.

Побијано другостепено решење у складу је правним схватањем Врховног касационог суда о наведеном правном питању. Накнада за експроприсану непокретност одређује се према статусу земљишта у време експропријације, а по ценама у време пресуђења. Када постоји правноснажно решење о експропријацији, у ком је наведен статус земљишта које се експропише, суд је везан за то решење у поступку одређивања накнаде. У том случају суд се неће бавити утврђивањем статуса експроприсаног земљишта и накнада се има досудити према статусу земљишта које је наведено у решењу о експропријацији. У случају када у решењу о експропријацији није наведен статус земљишта које се експропише, релевантна чињеница за одређивање накнаде јесте фактички статус тог земљишта у време када је извршена експропријација.

Сходно одредби члана 82. Закона о планирању и изградњи, грађевинско земљиште је земљиште које је одређено законом или планским документом за изградњу и коришћење објеката, као и земљиште на којем су изграђени објекти у складу са законом. То значи да је ступањем на снагу Уредбе о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора Аутопута Е 761, деоница Појате – Прељина, дана 08.11.2013. године, сво земљиште у границама Плана, у смислу цитиране законске одредбе, постало грађевинско земљиште по сили закона.

Одредба члана 83. став 2. Закона о планирању и изградњи предвиђа да ступањем на снагу планског документа којим је промењена намена земљишта у грађевинско земљиште, власници тог земљишта стичу права и обавезе прописане овим законом и подзаконским актима донетим на основу закона, без обзира на чињеницу што орган надлежан за упис на непокретностима и правима на њима није спровео промену у јавној књизи о евиденцији непокретности и права. Околност да промена намене, односно културе земљишта није благовремено спроведена у Катастру непокретности није од утицаја. Битно је да је та промена наступила пре доношења решења о експропријацији, на основу Уредбе о утврђивању просторног плана, па се накнада има досудити према статусу земљишта које је оно фактички имало у време експропријације, а према ценама у време утврђивања накнаде.

Имајући у виду да је другостепена одлука у складу са одлукама Врховног касационог суда донетим поводом наведеног правног питања, нема потребе за уједначавањем судске праксе о овом правном питању, нити за другачијим тумачењем права. Не постоји ни потреба за разматрањем правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана.

Из наведених разлога, Врховни суд одлучио је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку.

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије противника предлагача, у смислу одредбе члана 410. став 2, у вези одредбе члана 420. Закона о парничном поступку и одредбе чл. 27 став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија противника предлагача недозвољена.

Сходно одредби члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Поступак је започет подношењем предлога за одређивање накнаде за експроприсану непокретност дана 14.10.2019. године, а вредност предмета поступка је 1.493.930,00 динара.

Имајући у виду да вредност предмета поступка не прелази захтевани ревизијски цензус за одлучивање, следи да је ревизија противника предлагача недозвољена.

Стога је применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку, у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић